

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 8 marca 1978 r.

w sprawie ogólnych warunków umów sprzedaży ziemniaków jadalnych późnych między jednostkami gospodarki uspołecznionej.

Na podstawie art. 384 § 1 Kodeksu cywilnego oraz § 1 ust. 1 pkt 1 lit. b) i ust. 2 uchwały nr 193 Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 1973 r. w sprawie upoważnienia naczelnych organów administracji państwowej do ustalania ogólnych warunków i wzorów umów (Monitor Polski Nr 36, poz. 219) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się ogólne warunki umów sprzedaży ziemniaków jadalnych późnych między jednostkami gospodarki uspołecznionej, stanowiące załącznik do zarządzenia.

§ 2. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o ziemniakach, należy przez to rozumieć ziemniaki jadalne późne.

§ 3. W sprawach nie uregulowanych zarządzeniem do umów sprzedaży ziemniaków stosuje się przepisy uchwały nr 192 Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 1973 r. w sprawie umów sprzedaży oraz umów dostawy między jednostkami gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski z 1973 r. Nr 36, poz. 218, z 1974 r. Nr 9, poz. 65 i z 1976 r. Nr 29, poz. 128).

§ 4. 1. Do umów zawartych przed dniem wejścia w życie zarządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Przepisy zarządzenia stosuje się jednak do umów zawartych przed dniem jego wejścia w życie, jeżeli chodzi o skutki prawne zdarzeń, które nastąpiły po dniu jego wejścia w życie.

§ 5. Traci moc zarządzenie Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu z dnia 1 sierpnia 1972 r. w sprawie ogólnych warunków umów sprzedaży ziemniaków jadalnych późnych w obrocie krajowym pomiędzy jednostkami gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr 41, poz. 227).

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1978 r.

Minister Finansów: *H. Kisiel*

Załącznik do zarządzenia Ministra Finansów z dnia 8 marca 1978 r. (poz. 40).

Ogólne warunki umów sprzedaży ziemniaków między jednostkami gospodarki uspołecznionej.

§ 1. 1. Zamówienia na ziemniaki składa się na piśmie, odrębnie na dostarczenie ziemniaków w okresie jesieni i w okresie wiosny.

2. Właściwe dla kupujących organizacje wojewódzkie, zwane dalej organizacjami wojewódzkimi kupujących, składają w imieniu kupujących zamówienia zbiorcze, a kupujący nie zgrupowani w takich organizacjach składają zamówienia indywidualne do właściwych dla nich miejsc-

wo wojewódzkich spółdzielni i związków zrzeszonych w Centralnym Związku Spółdzielni Rolniczych „Samopomoc Chłopska”, zwanych dalej jednostkami wojewódzkimi Centralnego Związku Spółdzielni Rolniczych „Samopomoc Chłopska”, w następujących terminach:

- 1) do dnia 30 czerwca — z możliwością korekty do dnia 20 sierpnia — na ziemniaki dostarczane w okresie jesieni,

2) do dnia 10 lutego — na ziemniaki dostarczane w okresie wiosny.

3. W zamówieniu należy określić w odniesieniu do każdego kupującego w szczególności:

- 1) ilość ziemniaków,
- 2) termin i sposób dostarczenia,
- 3) rodzaj opakowania,
- 4) nazwę i adres oraz skrót telegraficzny kupującego,
- 5) miejsce dostarczenia, a w razie dostarczenia ziemniaków koleją nazwę stacji kolejowej zgodną z urzędowym wykazem stacji Polskich Kolei Państwowych oraz ewentualnie bocznice kolejową,
- 6) nazwę i adres jednostki, której należy przesłać fakturę,
- 7) nazwę i siedzibę banku finansującego oraz numer rachunku bankowego płatnika.

4. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, sprzedawca jest obowiązany dostarczyć ziemniaki w okresie jesieni w terminach:

- 1) do dnia 30 września — co najmniej 10% pełnej ilości,
- 2) od dnia 1 do 15 października — co najmniej 60% pełnej ilości,
- 3) od dnia 16 do 25 października — pozostałą ilość.

5. Terminy dostarczenia ziemniaków mogą być ustalone w formie harmonogramu.

§ 2. 1. Umowy między sprzedawcami a kupującymi uważa się za zawarte z chwilą potwierdzenia przyjęcia zamówienia zbiorczego lub indywidualnego (§ 1 ust. 2) przez upoważnioną do działania w imieniu sprzedawców jednostkę wojewódzką Centralnego Związku Spółdzielni Rolniczych „Samopomoc Chłopska”. Oświadczenie potwierdzające przyjęcie zamówienia składa się jednostce, która złożyła zamówienie.

2. W potwierdzeniu przyjęcia zamówienia jednostka wojewódzka Centralnego Związku Spółdzielni Rolniczych „Samopomoc Chłopska” wskazuje sprzedawców, którzy dostarczą ziemniaki poszczególnym kupującym.

3. Jednostka wojewódzka Centralnego Związku Spółdzielni Rolniczych „Samopomoc Chłopska” powinna udzielić odpowiedzi na zamówienie w terminie 30 dni od jego otrzymania albo dokonania korekty zamówienia.

4. O zawarciu umów jednostka wojewódzka Centralnego Związku Spółdzielni Rolniczych „Samopomoc Chłopska” zawiadamia sprzedawców, a organizacja wojewódzka kupujących — jednostki, w których imieniu złożyła zamówienie zbiorcze.

§ 3. Właściwa miejscowo jednostka wojewódzka lub Centralny Związek Spółdzielni Rolniczych „Samopomoc Chłopska” są uprawnione; w razie gdy sytuacja gospodarcza w zakresie podaży ziemniaków na danym terenie to uzasadnia, wskazać kupującemu innego sprzedawcę, a kupujący jest obowiązany wyrazić zgodę na rozwiązanie umowy z dotychczasowym sprzedawcą i na zawarcie jej z nowym sprzedawcą, jeżeli zgłoszona oferta zawarcia umowy zapewni kupującemu dostarczenie ziemniaków w ilościach, terminach i na warunkach określonych w poprzedniej umowie.

§ 4. 1. W razie ustalenia w umowie terminów dostarczenia ziemniaków w formie harmonogramu sprzedawca jest obowiązany dokonać zawiadomienia o wysyłce ziemniaków lub o dacie ich odbioru z magazynu tylko jeden raz przed wydaniem pierwszej partii ziemniaków.

2. W razie gdy sprzedawca zlecił kolei sukcesywny przewóz ziemniaków do określonych nabywców, jest on obowiązany zawiadomić ich o tym równocześnie z udzieleniem takiego zlecenia.

§ 5. 1. Ziemniaki ładuje się do krytych wagonów kolejowych w workach po 50 kg netto z etykietami na zewnątrz i wewnątrz worka, zawierającymi dane dotyczące odmiany i wagi netto ziemniaków oraz nazwę i adres sprzedawcy. W okresie do dnia 20 października każdego roku dopuszcza się załadowanie ziemniaków w workach do wagonów węglarek zabezpieczonych kolejowymi oponami (plandekami).

2. Przesyłka wagonowa ziemniaków może zawierać tylko dwie odmiany, przy czym ładowność (pojemność) wagonu powinna być w pełni wykorzystana. W razie załadowania do jednego wagonu dwóch odmian jedna odmiana powinna być od drugiej oddzielona.

§ 6. 1. Sprzedawca jest obowiązany zabezpieczyć ziemniaki na czas przewoza kolejowymi zastawami, oponami (plandekami), słomą lub matami — w zależności od środka transportu i warunków atmosferycznych.

2. Wagi kolejowych zastaw i opon (plandek) nie wlicza się do wagi przesyłki, należy jednak wykazać ją w liście przewozowym w osobnej pozycji. Kupującego obciąża ją poniesione przez sprzedawcę koszty zabezpieczenia ziemniaków kolejowymi zastawami i oponami (plandekami).

3. Wagę słomy i mat wlicza się do wagi ziemniaków (brutto za netto) i dla celów kontrolnych wykazuje w fakturze za towar w osobnej pozycji. Wagę słomy w razie rozbieżności ustala się według wagi deklarowanej w fakturze.

§ 7. 1. Przewóz ziemniaków do miejsc przeznaczenia położonych w tym samym województwie co siedziba sprzedawcy lub do miejsc przeznaczenia w województwach sąsiednich, a także w wypadkach, w których przepisy wyłączają przewóz koleją, jest dokonywany transportem samochodowym. Transportem samochodowym jest dokonywany również przewóz ziemniaków z rejonów wyznaczonych przez Zarząd Główny Centralnego Związku Spółdzielni Rolniczych „Samopomoc Chłopska” na zaopatrzenie województw: bielskiego, katowickiego, miejskiego krakowskiego, krośnieńskiego, nowosądeckiego i tarnowskiego.

2. Jeżeli w umowie nie ustalono inaczej, przewóz ziemniaków transportem samochodowym jest dokonywany staraniem sprzedawcy.

3. Koszty transportu, konwojowania i wyladunku ziemniaków ponosi kupujący, a koszty załadowania — sprzedawca.

§ 8. Ziemniaki jednolite odmianowo są dostarczane w odmianach zrejonizowanych na terenie, z którego pochodzą.

§ 9. 1. Worki jutowe, pakulane, wigoniowe i worki z włókna sztucznego stanowią opakowanie sprzedawane (fakturowane).

2. Kupujący jest obowiązany odprzedać sprzedawcy worki w terminie 30 dni od dnia otrzymania ziemniaków dostarczonych koleją, a w terminie 15 dni, jeżeli przewóz został dokonany transportem samochodowym.

3. W razie nieodprzedań worków w terminie kupujący jest obowiązany zapłacić sprzedawcy karę umowną w wysokości 5% podanej w fakturze ceny worków za każdy dzień zwłoki, nie więcej jednak niż równowartość worków.

4. Przepisów ust. 1—3 nie stosuje się do worków rasulowch, stanowiących opakowanie jednorazowe.

§ 10. Jeżeli strony nie ustaliły inaczej, podstawę do rozliczenia ilościowego ziemniaków wysyłanych koleją stanowi ilość (waga) stwierdzona przez przysięgłego wagoowego sprzedawcy lub przez przewoźnika w miejscu nadania lub w czasie transportu, a w razie braku takiego stwierdzenia — ilość (waga) stwierdzona urzędowo w miejscu

przeznaczenia; w razie niedokonania urzędowego stwierdzenia ilości (wagi) ani w miejscu nadania, ani w czasie transportu, ani w miejscu przeznaczenia, miarodajna jest ilość (waga) deklarowana przez sprzedawcę.

§ 11. 1. W razie dostarczenia ziemniaków przez sprzedawcę transportem samochodowym podstawę do rozliczenia ilościowego stanowi waga stwierdzona przez kupującego w miejscu przeznaczenia.

2. Jeżeli kupujący odbiera ziemniaki w punkcie skupu (magazynie) sprzedawcy, podstawę rozliczenia ilościowego stanowi waga stwierdzona przez kupującego w miejscu ich wydania.

§ 12. Nie można podnosić zarzutu z powodu dostarczenia ziemniaków w ilości innej od określonej w umowie, jeżeli odchylenie ilości dostarczonych ziemniaków w stosunku do ilości określonej w umowie nie przekracza 5%.

§ 13. Braki ilościowe w poszczególnych workach kupujący jest obowiązany wykazać protokołem z przeważenią wyrównawczą nie mniej niż 3% liczby worków. W protokole tym należy wymienić również nazwę i adres sprzedawcy, który dostarczył ziemniaki.

§ 14. 1. Jakość ziemniaków wysyłanych koleją może być zbadana na stacji nadania przez organ uprawniony do

przeprowadzania tego rodzaju badań. Sprzedawca jest obowiązany załączyć do listu przewozowego wystawionego przez ten organ dokument ustalający jakość ziemniaków.

2. Jeżeli sprzedawca nie dołączy do listu przewozowego dokumentu, o którym mowa w ust. 1, lub jeżeli kupujący nie godzi się z oceną jakości ziemniaków zawartą w tym dokumencie, decydujący jest wynik badania jakości ziemniaków przeprowadzonego na żądanie kupującego przez uprawniony organ przy wylądowaniu ich z wagonu w miejscu przeznaczenia.

§ 15. 1. Badanie jakości ziemniaków dostarczonych przez sprzedawcę transportem samochodowym odbywa się przy ich wylądowaniu w miejscu przeznaczenia.

2. Badanie jakości ziemniaków odbieranych przez kupującego z punktu skupu (magazynu) sprzedawcy odbywa się w tym punkcie (magazynie).

3. W razie zakwestionowania jakości ziemniaków decydujący jest wynik badania jakości przeprowadzonego przez uprawniony do tego organ.

§ 16. Jeżeli organ, do którego zwróci się kupujący o przeprowadzenie badania, orzeknie, że ziemniaki są wadliwe, kupujący przyjmuje ziemniaki po cenie obniżonej, z zastosowaniem potrąceń określonych w następującej tabeli:

TABELA POTRĄCEN

Lp.	Określenie wad ziemniaków	Tolerancja wad w % wg PN-75 R-74450	Procent wady (od — do)											
			1,1—2,0	2,1—3,0	3,1—4,0	4,1—5,0	5,1—6,0	6,1—7,0	7,1—8,0	8,1—9,0	9,1—10,0	10,1—11,0	11,1—12,0	12,1—13,0
1	Zanieczyszczenie	1	1,0	2,0	4,5	6,0	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Nadgnięte, zgniłe, nadmarznięte, zmarznięte, porażone zarazą ziemniaczaną	1	1,3	2,3	4,0	5,0	6,0	—	—	—	—	—	—	—
3	Zazieleniałe, z silną plamistością miąższu, z pustymi miejscami wewnątrz oraz inne wady miąższu	2	—	1,0	2,0	4,5	6,0	10,0	12,0	17,5	20,0	—	—	—
4	Silnie uszkodzone mechanicznie i przez szkodniki w workach luzem	3	—	—	0,25	0,5	1,5	2,0	5,0	6,0	7,0	—	—	—
		4	—	—	—	0,25	0,5	1,5	2,0	5,0	6,0	—	—	—
5	Porażone parchem zwykłym	3	—	—	0,5	1,0	1,5	4,0	5,0	6,0	7,0	—	—	—
6	O mniejszej średnicy poprzecznej niż 4,0 cm i podłużnej niż 4,5 cm	2	—	0,2	0,3	0,5	1,0	1,5	2,5	3,5	4,5	—	—	—
7	Niekształtne	3	—	—	0,1	0,2	0,3	0,4	0,8	1,5	2,0	—	—	—
8	Niedojrzałe	2	—	0,1	0,25	0,5	0,75	1,0	1,25	1,5	1,75	4,0	4,5	5,0
9	Inne odmiany	2	—	—	0,5	1,0	—	—	—	—	—	—	—	—

Uwaga: Partię ziemniaków można postawić do dyspozycji sprzedawcy, w razie gdy:

1) a) procent występowania wady:

— zanieczyszczenie (poz. 1) przekracza 5% lub

— nadgnięte, zgniłe, nadmarznięte, zmarznięte, porażone zarazą ziemniaczaną (poz. 2) przekraczają 6%, lub

— zazieleniałe, z silną plamistością miąższu, z pustymi miejscami wewnątrz oraz inne wady miąższu (poz. 3) przekraczają 10%, lub

— silne uszkodzenia mechaniczne i przez szkodniki (poz. 4) przekraczają 10%.

b) suma wad wymienionych w pkt a) przekracza 15%.

2) ogólna suma wad (poz. od 1 do 9) przekracza 25%.

§ 17. 1. Kupujący jest obowiązany pod rygorem utraty roszczeń z tytułu rękojmi za wady oraz z tytułu braków ilościowych dokonać czynności wskazanych w § 13—16 oraz zgłosić reklamację bezpośrednio sprzedawcy, gdy jest on obecny przy badaniu, a w pozostałych wypadkach zawiadomić sprzedawcę o stwierdzonych brakach ilościowych lub wadach telefonicznie, telegraficznie lub dalekopisem niezwłocznie, nie później jednak niż następnego dnia po terminie zbadania towaru.

2. Kupujący jest obowiązany w ciągu 5 dni potwierdzić reklamację na piśmie; do pisma należy załączyć dokumenty stwierdzające braki i wady ziemniaków.

§ 18. Jeżeli suma wad ziemniaków przekracza dopuszczalny procent wad przewidziany w tabeli potiąceń, kupujący może odmówić przyjęcia ziemniaków i postawić je do dyspozycji sprzedawcy.

§ 19. 1. Jeżeli sprzedawca zgłosi telefonicznie lub telegraficznie zastrzeżenie co do oceny jakości ziemniaków, których suma wad nie przekroczyła dopuszczalnego procentu wad, i żąda ponownego zbadania jakości ziemniaków w swojej obecności, kupujący jest obowiązany zabezpieczyć tę partię ziemniaków po wyładowaniu z wagonu przed dalszym pogorszeniem się jakości do czasu przybycia przedstawiciela sprzedawcy w uzgodnionym terminie.

2. Koszty związane z przechowaniem ziemniaków do chwili zadysponowania nimi ponosi sprzedawca.

§ 20. Sprzedawca jest obowiązany zapłacić karę umowną w wysokości:

- 1) 10% wartości ziemniaków, gdy kupujący odstąpił od umowy z powodu okoliczności, za które odpowiada sprzedawca,
- 2) 5% wartości ziemniaków dostarczonych z wadami, a jeżeli sprzedawca następnie dostarczył ziemniaki wolne od wad zamiast ziemniaków wadliwych albo usunął wady — 2%,
- 3) 1% wartości dostarczonych ziemniaków, gdy ziemniaki nie zostały należycie oznaczone lub dostarczono je bez dokumentów przewidzianych w umowie lub w przepisach,

4) 0,2% wartości ziemniaków dostarczonych z wadami za każdy rozpoczęty dzień zwłoki w dostarczeniu ziemniaków wolnych od wad zamiast ziemniaków wadliwych albo zwłoki w usunięciu wad, jeżeli zwłoka trwała nie dłużej niż 10 dni, i 0,4% za każdy dzień następny, nie więcej jednak niż 10% wartości ziemniaków,

5) 0,2% wartości ziemniaków nie dostarczonych w terminie za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, jeżeli zwłoka trwała nie dłużej niż 10 dni, i 0,4% za każdy dzień następny, nie więcej jednak niż 10% wartości ziemniaków,

6) 1% wartości ziemniaków, które miały być dostarczone w opakowaniu zastrzeżonym wyłącznie do ich zabezpieczenia przed uszkodzeniami w transporcie (opakowanie transportowe), a zostały dostarczone bez takiego opakowania lub w opakowaniu, które ziemniaków należycie nie zabezpieczało; za dostarczenie ziemniaków bez opakowania zastrzeżonego w innych celach (opakowanie jednostkowe) lub za wady takiego opakowania należą się kary jak za wady ziemniaków.

§ 21. Kupujący jest obowiązany zapłacić sprzedawcy karę umowną w wysokości:

- 1) 10% wartości ziemniaków w razie odstąpienia przez sprzedawcę od umowy z powodu okoliczności, za które odpowiada kupujący,
- 2) 0,2% wartości ziemniaków za każdy rozpoczęty dzień zwłoki w razie nieodebrania ziemniaków w terminie, jeżeli zwłoka trwała nie dłużej niż 10 dni, i 0,4% za każdy dzień następny, nie więcej jednak niż 10% wartości ziemniaków.

§ 22. 1. Przepisów § 7 ust. 2, § 16 i 18 nie stosuje się do umów sprzedaży ziemniaków na rzecz jednostek podległych Ministrom Obrony Narodowej i Spraw Wewnętrznych.

2. Jakość ziemniaków dostarczanych jednostkom, o których mowa w ust. 1, określa porozumienia Ministrów Obrony Narodowej i Spraw Wewnętrznych z Zarządem Głównym Centralnego Związku Spółdzielni Rolniczych „Samopomoc Chłopska”.